

Korupce kam podíváš: Zakázka za miliardu na Ministerstvu kultury byla zmanipulovaná

- CZ24 News | 17. června 2020

ČESKO: Série reportáží o tom, jak se na Ministerstvu kultury manipulovaly veřejné zakázky. Devět měsíců trvající pátrání odhaluje práci lobbistů, zmanipulované úředníky a také velkou firmu stojící v pozadí.

Jedna z největších veřejných zakázek na Ministerstvu kultury – digitalizace fondu národního dědictví Czechiana celkem za jednu miliardu korun – byla zmanipulovaná. Zakázku na konci února zrušil ministr kultury Lubomír Zaorálek.

„Měl jsem o ní velké pochyby, úředníci, kteří za ni byli zodpovědní, mi nebyli schopni vysvětlit, proč zakázku vůbec potřebujeme,“ uvedl ministr.

Během devět měsíců trvajícího pátrání, tato velká zakázka byla ovlivněna. Stáli za tím nejen ministerští úředníci, ale také manažeři spojení s čínskou technologickou společností Huawei Petr Bašek a Juraj Pavol.

Ti ve spolupráci se dvěma úředníky resortu nastavili podmínky tak, aby ve veřejné soutěži zvítězila předem daná firma.

Manažery, kteří ve společnosti Huawei měli na starosti obchody se státem a byli tak klíčovými obchodníky této technologické firmy, byli sledováni pomocí skrytých mikrofonů a kamer od podzimu minulého roku. Czechiana přitom nebyla jedinou zakázkou, kterou se manažeři pokoušeli zmanipulovat.

Dalším zjištěním, které z pátrání vyplynulo, je fakt, že uvedení manažeři byli ve spojení se svým nadřízeným z Huawei.

Sama čínská společnost v zakázce nevystupuje, ale měla se na ní podle zjištění podílet jako subdodavatel a to ještě skrytá za jinou firmu.

Schůzka v Grossetu

Způsob, jakým se pokusili zakázku na Ministerstvu kultury ovlivnit, popsal Petr Bašek, který už nyní pro Huawei nepracuje.

„Manipulace spočívá v tom, že zakázka je připravovaná tak, aby ji splnil jen omezený počet dodavatelů,“ vypověděl ve svém svědectví Petr Bašek.

Manipulace podle něho probíhala podle jednoduchého vzorce. Skupina si napsala technickou část zadávací dokumentace, spříznění úředníci na ministerstvu ji potom vzali za vlastní a vložili do podmínek výběrového řízení.

Že to tak bylo a že nešlo pouze o Czechianu, potvrzují právě tajně pořízené nahrávky.

Skrytý mikrofon kupříkladu zachytil i schůzku v pizzerii Grosseto 20. listopadu minulého roku. Oba muži – Bašek a Pavol – se sešli ve tři odpoledne a řešili ovlivnění jedné z menších zakázek – na spisovou službu Ministerstva kultury.

Juraj Pavol přitom mluvil s Baškem o své návštěvě u ministerského úředníka, zodpovědného za přípravu zakázky. Fakticky se přiznává, že zadávací dokumentaci ministerstva upravil.

„Včera mi to otevřel (ministerský úředník), měl tam chybu, na kterou jsem upozorňoval celou dobu,“ stěžoval si Juraj Pavol kolegovi Baškovi. „Takže jsem přímo jemu říkal, tady si to napište, to se musí změnit,“ dodal pak Pavol.

Na žádost o rozhovor a na možnost vysvětlit svá slova zachycená skrytými mikrofony nyní už reaguje nevstřícně.

„Já vám nic říkat ani vysvětlovat nebudu,“ odmítl prostor pro vysvětlení manažer.

Stopy vedou až nahoru

Manažeři Huawei ale nebyli jediní, kdo na manipulaci „pracoval“.

Kontakt na ministerské úředníky a firmy, které fungovaly jako zástěrka, měl na starosti lobbista Jaroslav Kříž.

„Pan Kříž je v podstatě koordinátorem celého toho celku. Díky tomu, že má vliv na dané úředníky na resortu Ministerstva kultury, je schopen pospojovat ty lidi tak, aby se ta zakázka mohla začít dělat,“ řekl Petr Bašek.

Kříž však rozhovor odmítl a svou roli ve skrytých záznamech tak nevysvětlil.

Jaké pak bylo napojení obou manažerů na Huawei, dokazuje další skrytě pořízená nahrávka.

Petr Bašek a Juraj Pavol se na ní baví o tom, jak je řídí generální ředitel Huawei Willi Song, jemuž se oba manažeři zodpovídali. Na jedné ze schůzek dokonce řešili i to, že ho musí o svých krocích informovat.

„Já mluvím s Jardou a tlumočím to Willimu,“ popisuje Juraj Pavol například na schůzce letošního 13. ledna, že generální ředitel je o všem informován.

Vysoký manažer čínské společnosti Willi Song však žádost o rozhovor odmítl a tím i konfrontaci.

Přes svého PR manažera vzkázal, že si není vědom „žádné činnosti“, na které byl otázan.

„Základním pravidlem podnikání společnosti Huawei je dodržování všech platných zákonů a předpisů země, ve které se nacházíme,“ dodal k tomu PR manažer Huawei Pavel Košek.

Je to na oznámení

Výběrové řízení na zakázku na digitalizaci fondu národního dědictví trvalo několik let. Bylo vícekolové, v první části za 450 milionů šlo o její hardwarovou část, následovat měla část na software.

Ministr Zaorálek to však celé zrušil.

„Nejenže se výběrová řízení takto nedělají, ale pokud mi to doložíte, je to na trestní oznámení,“ reagoval ministr, když byl konfrontován s výsledky svého dlouhodobého pátrání.

První část třídílného cyklu Pijavice, jež vypráví o zmanipulovaných výběrových řízeních, za kterými stojí čínská společnost Huawei, zveřejníme ještě dnes.

JANEK KROUPA